

trænger til en særdeles grundig Revision. Hele vort Skattesystem, og da navnlig det indirekte, er efter min Mening saa lidet fyldestgørende i Forhold til Tidens almindelige Krav, at jeg ikke ser noget heldigt i, at dette System bliver assistet. Men det gør det ubetinget, naar man paa den Maade hjælper sig ad anden Vej. Saa holder man det gaende, klarer sig med det, man har, og bliver da fri for at tage hele dette Spørgsmaal op til en virkelig grundig Behandling, svarende til de Krav, som Tiden absolut fører med sig. Af disse rent saglige Grunde kan jeg heller ikke forandre min Opfattelse med Hensyn til Statslaan til de her omhandlede Njemed.

Den ærede Ordfører anførte saa det, som allerede tidligere er anført til Fordel for Statslaanene, at de betød det: at lægge en Del af Byrderne over paa de kommende Slægter, frigøre den nuværende Slægt for Byrderne og lægge dem over paa dem, som komme, idet man siger: Det er først Tid efter anden, at disse Anlæg udvikle sig til at gøre fuld Nytte, og det er da naturligt, at de Slægtled, som komme efter, komme til at bære en væsentlig Del af Byrderne. Denne Betragtning er jeg heller ikke saa ganske enig i. Jeg tror nemlig, at enhver Tid vil rejse ny Krav til Statens Støtte. Vi kunne jo nok sige: Ja nu gøre vi dette færdigt, og saa har Efterlægten det, men den maa saa ogsaa bære de Byrder, som ere forbundne med det. Jeg tror imidlertid ikke, denne Betragtning fra et Statssynspunkt holder Stik. Jeg tror tværtimod, at enhver Tid vil kræve ny Opgavers Løsning. Hvis det var saa, ekstraordinære Forhold, at man virkelig med fuld Sandhed kunde sige: Disse Opgaver kunne slet ikke løses af den nuværende Slægt, saa kunde der være Tale om at gribe til ekstraordinære Foranstaltninger. Men jeg betragter ikke dette som Tilfældet, jeg siger meget snarere saaledes, at der vil gennem de kommende Tider og i de følgende Slægtled fra Statsborgernes Side blive rejst ny Fordringer og Krav til Samfundet, og jeg føler mig derfor overbevist om, at et Samfund, der vil handle humant over for menneskelige og borgerlige Interesser, vil saa saa mange Opgaver at løse i Fremtiden, at det ikke uden tvingende Grunde paa Forhaand skal læsse særlige Byrder over paa den kommende Slægt. Og jeg vil knytte det Haab dertil, at Forholdene ville udvikle sig saaledes, at det virkelig bliver muligt her i Landet i de kommende Tider at løse helt ny og ganske anderledes gennemgribende Spørgsmaal end dem, der er Tale om i Djebliffet. Men naar jeg har den Betragtning, at saa-

danne Spørgsmaal ville blive rejste og bør løses, saa vil man forstaa, at min Sympati for at binde Fremtiden for stærkt ogsaa hinker i samme Grad.

Nu slutter man jo saaledes: ja, men det Standpunkt, som Mindretallet her indtager, er et rent negativt Standpunkt, man staar og vil ikke, siger nej til de Betingelser, som overhovedet skulle komme til Stede, for at Sagen i det hele taget kan udføres. Dette betragter jeg ikke som rigtigt. Vort Forslag gaar ud paa, at der til disse Anlægs Udførelse kan tilskydes fra Statskassen efter Regler, som for øvrigt indeholdes i Lovforslaget, en Sum af 1¹/₂ Million om Aaret. De Regler, hvorefter Tilskuddet kan ydes, erkender jeg i det hele taget for at være ret rimelige og fornuftige. Jeg tror, at Princippet om delt Ansvar mellem Staten og Kommunerne er ganske sundt, jeg tror, det er meget sundere end at fortsætte med den stærke Udvikling af Statsbaneanlægene, idet det giver den vedkommende Egn en vis Anledning til at se jævnt praktisk paa Sagen. Jeg har personlig den Tro, at vi her i Landet nære alt for mange og store Forventninger om de Guldruber, der skulle staves ved disse Jærnbaner. Der er mange Mennesker, der tro, at de formelig ville trække en Guldstribe gennem de Egne, de gaa igennem. Jeg tror det ikke. Jeg tror, de ere et ret forsvaerligt Hjælpe middel i den almindelige Udviklings Tjeneste, men saa overdrevent store Forventninger til dem, som mange nære, har jeg ikke. Jeg tror derfor, det er ganske sundt, at den vedkommende Egn faar Lejlighed til at tænke over hele den nærmere Forbindelse i denne Sag og se paa den finansielle Betydning, den vil have, baade altsaa for denne Egn og for hele Landet. Det Princip er jeg altsaa i og for sig ganske enig i, og jeg tror, der er stiftet ret naturligt mellem de forskellige Parter ved den Maade, hvorpaa Tilskuddet foreslaas ydet. Men naar der er Tale om at udføre de Anlæg, som her findes opførte, saa har den ærede Ordfører, som jeg udtalte for, ikke nævnt en bestemt Sum i nogen som helst Henseende, og det kan heller ikke gøres for det første fordi disse Anlæg ikke ere slaaede fast med en bestemt Type, saa at man kan sige, hvad de omtrent ville koste, og for det andet, fordi man slet ikke ved, om alle disse Anlæg overhovedet ere praktiske; det betragter jeg nemlig ikke alene som tvivlsomt; men jeg anser det for givet, at de ikke ere det, at der paa denne Lov findes optaget Forslag, som aldrig ville komme til Udførelse. Det tror jeg for saa vidt, alle Medlemmer ere godt enige om. Man kan heller